

REMISSVAR

2025-05-19

Siv Nilsson
Systemansvarig

Utbildningsdepartementet

Adress
PostNr Ort

Tjänsteskrivelse - Remiss av SOU 2025:9 På språklig grund

Hid nr: 2025.290

Del nr: 9.7

Löpnr: 39/2025

Dnr: 2025/56

Sammanfattning

Barn- och utbildningsnämnden ser positivt på ambitionen att tydliggöra målgrupperna för ämnet svenska som andraspråk samt att införa nationella kartläggningsmaterial för att stödja rektors beslut. Dock menar vi att implementeringen kräver stödinsatser från Skolverket samt kompetensutveckling av lärare och skolledare.

Övergripande synpunkter

5 Svenska som andraspråk – problem och behov av förändringar

Vi instämmer i utredningens bedömning att dagens kursplan i svenska som andraspråk inte är tillräcklig för nybörjare i svenska. En ny kursplan för grundläggande svenska som andraspråk bör införas, men det är viktigt att den får tillräcklig förankring i forskningsbaserad andraspråksdidaktik.

8.1.1 Grundläggande svenska som andraspråk ska införas med nya kursplaner

Då grundläggande svenska som andra språk och svenska som andraspråk skiljer sig åt inte bara i svårighetsgrad och utan också i mål och innehåll bör det övervägas om grundläggande svenska som andraspråk kan ges utöver och inte i stället för svenska som andraspråk, alternativt att något annat ämne än svenska som andraspråk tas bort för att ge plats för grundläggande svenska som andraspråk. Att eleverna inte kan påbörja undervisningen i svenska som andraspråk innan de har avslutat grundläggande svenska som andraspråk gör att de riskerar att inte hinna med målen för svenska som andraspråk. Det finns också goda skäl för att tro att parallell läsning av grundläggande svenska som andraspråk och svenska som

andraspråk skulle påskynda övergången från grundläggande svenska som andraspråk till att enbart läsa svenska som andraspråk. De kunskaper och förmågor som eleverna förvärvar inom ramen för svenska som andraspråk kan vara till stor nytta för utvecklingen inom grundläggande svenska som andraspråk. Det kan tyckas logiskt att avsluta grundläggande svenska som andraspråk innan svenska som andraspråk påbörjas, men detta är ett uttryck för ett modelltänkande där komplexiteten i läroprocesser inte tas hänsyn till i tillräckligt stor utsträckning.

8.1.2 En tidsgräns ska införas i de obligatoriska skolformerna

Det bör övervägas att inte ha en tidsgräns på två år för undervisning i grundläggande svenska som andra språk i de obligatoriska skolformerna. De kunskaper som grundläggande svenska som andraspråk är tänkt att ge är av stor vikt för elevens möjlighet att nå målen i övriga ämnen. Därför bör ett kunskapsmål och inte en tidsgräns avgöra när kursen avslutas. Att det finns möjlighet till att förlänga grundläggande svenska som andraspråk, om särskilda skäl föreligger, är inte tillräckligt. Det tar inte i tillräckligt stor grad hänsyn till att elever har stora skillnader i förutsättningar för att ta till sig studier i grundläggande svenska som andra språk och därför behöver olika mycket tid. Att sätta en tidsgräns om två år riskerar att två år blir både en nedre och övre gräns, även om det inte är intentionen.

8.1.12 Möjligheten att läsa svenska och svenska som andraspråk parallellt ska tas bort

Vi stödjer detta förslag, på så sätt att man bara kan få betyg i ett av ämnena. För vissa elever kan parallell undervisning underlätta en gradvis övergång till ämnet svenska och då bör detta erbjudas, även om man bara har rätt att få betyg i ett av ämnena.

Konsekvenser

Vi bedömer att förslaget om kartläggningsmaterial och vägledningsstöd till rektorer och elever är positivt och nödvändigt. Däremot innebär införandet av en ny kursplan, implementeringsstöd och kompetensutveckling kostnader för huvudmännen som måste beaktas vid genomförande.

För barn- och utbildningsnämnden

Anders Wedin

Förvaltningschef tillika skolchef

Föredragande har varit

Kristina Lundgren, utvecklingsledare

Rasmus Björck, rektor